

УДК 342.95:328.185(477)



АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

О. В. КЛОК,*аспірантка**кафедри адміністративного права
та адміністративної діяльності,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
м. Харків*

Проаналізовано антикорупційне законодавство України. Досліджено нормативно закріплені механізми запобігання та протидії корупційним правопорушенням та виявлено його недоліки. Визначено найбільш ефективні спроби удосконалення антикорупційного законодавства шляхом внесення відповідних змін до його змісту.

Ключові слова: адміністративні корупційні правопорушення, запобігання та протидія адміністративним корупційним правопорушенням, антикорупційне законодавство України.

Сьогодні українське суспільство зіштовхнулось з низкою глибинних і важко переборних проблем, серед яких особливе місце належить поширеності корупційних правопорушень.

З метою подолання даної проблеми у жовтні 2014 р. Президентом України було прийнято «антикорупційний пакет законів». Одночасно законодавець зазначив, що Національна антикорупційна стратегія на 2011 – 2015 рр., яка була затверджена Указом Президента України від 21.10.2011 р. № 1001, так і не стала ефективним інструментом антикорупційної політики, а попередні спроби законодавчо врегулювати механізм запобігання та подолання цього явища виявились неефективними й безрезультатними. Однак поспішність такого реформування спричинила утворення багатьох невизначеностей та суперечливостей. Так, нове законодавство України, яке спрямоване безпосередньо на запобігання та протидію адміністративним корупційним правопорушенням, має у своїй основі багато спірних питань (моментів), удосконалення яких є нагальним для належного та ефективного запуску

процесу реформування в нашій державі.

Дослідженню механізму запобігання та подолання адміністративним корупційним правопорушенням присвячено праці Л. А. Аркуши, Л. В. Білінської, В. Т. Білоуса, Г. М. Борзенкова, О. Ю. Бусол, С. А. Буткевича, А. І. Долгової, Д. Г. Заброди, П. А. Кабанова, О. Г. Кальмана, В. М. Киричко, В. С. Комісарова, О. М. Костенко, В. М. Куца, М. І. Мельника, Є. В. Невмержицького, С. С. Рогульського, П. Г. Пономарьова, Є. Д. Скулиш, М. І. Хавронюка, Н. М. Ярмиш та інших учених.

Метою статті є дослідження сучасного антикорупційного законодавства України, встановлення деяких недоліків нормативного регулювання механізму запобігання та протидії адміністративним корупційним правопорушенням та його вдосконалення шляхом внесення змін до відповідних нормативних положень.

В основу мотивування необхідності прийняття нової державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014 – 2017 рр. законодавець поклав той факт, що «корупція є однією з причин, що призвела до масових протестів в Україні наприкінці 2013 – початку 2014 р. Але зауважено, за даними досліджень Індексу сприйняття корупції, які проводяться Transparency International, українці вважають свою державу однією з найбільш корумпованих у світі: у 2012 і 2013 рр. держава посідала 144 місце з 176 країн, в яких проводилися дослідження.

Такий високий показник сприйняття корупції громадянами законодавець пояснив відсутністю дієвих реформ у сфері протидії корупції та неефективною діяльністю органів правопорядку щодо виявлення корупційних правопорушень і притягнення винуватців до відповідальності, про що свідчить, зокрема, незадовільне виконання Україною міжнародних зобов'язань щодо запровадження антикорупційних стандартів: із 25 рекомендацій Групи держав проти корупції (GRECO), наданих за результатами першого і другого раундів оцінки, лише 13 виконано, незважаючи на шість років роботи і три раунди оцінювання прогресу, а з 16 рекомендацій, наданих за результатами третього

раунду, виконано лише три рекомендації. З антикорупційних рекомендацій Плану дій з лібералізації візового режиму з ЄС імплементовано лише невелику частину, що стосується криміналізації корупції. Ключові рекомендації Групи держав проти корупції (GRECO) та ЄС щодо утворення антикорупційних інституцій, проведення реформ прокуратури, державної служби, створення систем контролю щодо запобігання конфлікту інтересів та доброчесності активів посадовців залишилися невиконаними [6].

Утім дослідження змісту нового антикорупційного нормативного базису, дає змогу констатувати існування цілої низки недоліків.

Беручи до уваги, що кінцева мета будь-якої реформи полягає у зміцненні та оновленні державних засад, прийняття нових законів повинно сприяти не тільки оновленню механізму запобігання та протидії корупційних правопорушень, а й усуненню недоліків та прогалин попередніх законодавчих спроб врегулювання даної проблеми.

Так, у прикінцевих положеннях Закону України «Про запобігання корупції»[5] зазначено про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та безпосередньо наголошено, що ст. 172⁶ КУпАП повинна мати наступний зміст «Несвоєчасне подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента або про суттєві зміни у майновому стані – тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, – тягнуть за собою накладення штрафу від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією доходу чи винагороди та з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю

строком на один рік».

Зазначаємо, що законодавець в ч. 1 ст. 172^б КУпАП під диспозицією адміністративного корупційного правопорушення визначив факт несвоєчасного подання декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, водночас залишивши поза увагою суб'єктивну сторону такого діяння.

Наголошуємо, що обов'язковою ознакою корупційного правопорушення є наявність корисливої мети.

Погоджуючись з думкою С. М. Будатарова [2, с. 109], наголосимо, що будь-яке корупційне правопорушення припускає наявність, так би мовити, «корупційного мотиву» і «корупційної мети». Мотивом корупційної поведінки представника влади є бажання задовольнити свої потреби і (або) інтереси інших осіб за рахунок інтересів суспільства. Під корупційною метою ми розуміємо прагнення представника влади отримати майнову або немайнову вигоду для себе і (або) інших осіб на шкоду інтересам суспільства.

Наша точка зору розділяється також в дослідженні проблематики корупційних правопорушень П. П. Андрушко. Так автором звертається увага, що обов'язковим елементом суб'єктивної сторони корупційного правопорушення є мета вчинення діяння:

1) одержати неправомірну вигоду у зв'язку із використанням особою (суб'єктом корупційного правопорушення) наданих їй службових повноважень та пов'язаних з цим можливостей;

2) схилити особу, якій (або на її вимогу – іншим фізичним чи юридичним особам) обіцяється, пропонується чи надається неправомірна вигода, до протиправного використання наданих їй службових повноважень та пов'язаних з цим можливостей [1, с. 145-146].

Натомість склад правопорушення, визначений ч. 1 ст. 172^б, передбачає лише несвоєчасність подання декларації. А отже, дана диспозиція визначає виключно порушення правил проходження державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, не переплітаючись при цьому з категорією

корисливості.

На підставі наведеного вбачається, що передбачене на сьогодні ч. 1 ст. 172⁶ Кодексу про адміністративні правопорушення, в тому вигляді, як воно закріплено відповідною частиною, не може розцінюватись в контексті корупційного. У зв'язку з чим уявляється необхідним змінити дану частину статті.

З огляду на це вбачається за доцільне визнання даного діяння адміністративним правопорушенням, виключивши його з переліку корупційних адміністративних правопорушень, закріпивши його відповідною нормою Кодексом України про адміністративні правопорушення у гл. 15 «Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління».

Не оминув законодавець і проблему «отримання подарунків» державними службовцями, яка не тільки жваво дискутується в науковій спільноті, а є предметом нормативного врегулювання кожної антикорупційної реформи. Однак, незважаючи на оновлений механізм врегулювання даної проблематики, навіть на рівні закріплення зазначеної норми, не торкаючись питання практичної його реалізації, можна споглядати деяку його недосконалість.

Так, у разі виявлення державним службовцем у своєму службовому приміщенні чи отримання ним майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунку, вбачається відсутність чіткого порядку (процедури) передачі відповідному суб'єкту протидії корупції та кінцева реалізація даного подарунку, майна.

Законодавець здійснив спробу закріпити оновлений механізм запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними в положенні ст. 24 Закону України «Про запобігання корупції» [5], зазначивши наступне:

1. Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняні до них особи у разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, незважаючи на приватні інтереси,

зобов'язані невідкладно вжити таких заходів:

- 1) відмовитися від пропозиції;
- 2) за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію;
- 3) залучити свідків, якщо це можливо, в тому числі з числа співробітників;
- 4) письмово повідомити про пропозицію безпосереднього керівника (за наявності) або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

2. Якщо особа, на яку поширюються обмеження щодо використання службового становища та щодо одержання подарунків, виявила у своєму службовому приміщенні чи отримала майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок, зобов'язана невідкладно, але не пізніше одного робочого дня, письмово повідомити про цей факт свого безпосереднього керівника або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації.

Про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка складається акт, який підписується особою, яка виявила неправомірну вигоду або подарунок, та її безпосереднім керівником або керівником відповідного органу, підприємства, установи, організації.

У разі якщо майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок виявляє особа, яка є керівником органу, підприємства, установи, організації, акт про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка підписує ця особа та особа, уповноважена на виконання обов'язків керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації у разі його відсутності.

3. Предмети неправомірної вигоди, а також одержані чи виявлені подарунки зберігаються в органі до їх передачі спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

4. Положення цієї статті не поширюються на випадки одержання подарунка за наявності обставин, передбачених 2 ст. 23 цього Закону.

5. У випадку наявності в особи, зазначеної у пунктах 1, 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону, сумнівів щодо можливості одержання нею подарунка, вона має право письмово звернутися для одержання консультації з цього питання до територіального органу Національного агентства, який надає відповідне роз'яснення.

Втім доцільним вважається, на наш погляд, після складання відповідного акта та передання його на відповідне зберігання даний подарунок через відповідне подання органу, що здійснює його зберігання, повинен бути занесений у відповідну базу даних і переданий для подальшої реалізації державою.

На підставі чого нами наголошується на необхідності закріплення даної процедури у положенні ст. 24 Закону України «Про запобігання корупції», закріпивши в ч. 2 даної статті: «Після складання , акта про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка, керівником відповідного органу, підприємства, установи, організації заносить дані відомості до бази даних спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції».

Одночасно акцентуємо увагу на недосконалості процедури фінансового контролю як обов'язкової складової запобігання антикорупційним правопорушенням.

Важливість впровадження даного заходу протидії корупційним правопорушенням підкреслено у дослідженні М. В. Сараєва [7, с.77], О. Бусол та М. Погорецького [4, с .85].

Водночас встановлення такого обов'язку декларування доходів, на думку Ю. А. Дорогової та Є. Г. Лоткової, має на меті перешкодити заняттю державними службовцями підприємницької та іншої, несумісної з державною службою діяльністю. Держава зобов'язана знати про доходи своїх чиновників і, якщо доходи ці несумірні з реальним заробітком державного службовця, є всі підстави припускати про їх незаконне походження. декларування доходів, крім того, сприяють своєчасному і правильному оподаткуванню державних службовців [3, с. 210-211].

На сьогодні ст. 46. Закону України «Про запобігання корупції» [5] визначено перелік інформації, зазначення якого декларантом є обов'язковим, а саме:

1) прізвище, ім'я, по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків (серія та номер паспорта громадянина України, якщо особа через свої релігійні переконання відмовилася від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомила про це відповідний орган центрального органу виконавчої влади, відповідальний за формування державної податкової політики, і має про це відмітку у паспорті громадянина України) суб'єкта декларування та членів його сім'ї, місце реєстрації та фактичного проживання, місце роботи (проходження служби) або місце майбутньої роботи (проходження служби), займану посаду, або посаду, на яку претендує, та категорію посади (якщо така є) суб'єкта декларування;

2) об'єкти нерухомості, що належать суб'єкту декларування та членам його сім'ї на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або знаходяться у них в оренді чи на іншому праві користування, незалежно від форми укладення правочину, внаслідок якого набуто таке право. Такі відомості включають у себе:

а) дані щодо виду, характеристики майна, місцезнаходження, дату набуття майна у власність, оренду або інше право користування, вартість майна на дату набуття його у власність, володіння або користування;

б) у разі якщо нерухоме майно перебуває у спільній власності, про всіх співвласників такого майна вказуються відомості, зазначені у п. 1 ч. 1 цієї статті. У разі якщо нерухоме майно перебуває в оренді або на іншому праві користування, про власника такого майна також вказуються відомості, зазначені у п. 1 ч. 1 цієї статті;

3) цінне рухоме майно, вартість якого перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року, що належить суб'єкту декларування або членам його сім'ї на праві приватної власності, у тому числі спільної власності, або перебуває в її володінні або користуванні незалежно від

форми правочину, внаслідок якого набуто таке право. Такі відомості включають у себе:

а) дані щодо виду майна, характеристики майна, дату набуття його у власність, володіння або користування, вартість майна на дату його набуття у власність, володіння або користування;

б) дані щодо транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, а також щодо їх марки та моделі, року випуску, ідентифікаційного номера (за наявності). Відомості про транспортні засоби та інші самохідні машини і механізми зазначаються незалежно від їх вартості;

в) у разі якщо рухоме майно перебуває у спільній власності, про усіх співвласників такого майна також вказуються відомості, зазначені у п. 1 ч. 1 цієї статті. У разі якщо рухоме майно перебуває у володінні або користуванні, про власників такого майна також вказуються відомості, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті;

4) цінні папери, у тому числі акції, облігації, чеки, сертифікати, векселі, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, із відображенням відомостей стосовно виду цінного папера, його емітента, дати набуття цінних паперів у власність, кількості та номінальної вартості цінних паперів. У разі якщо цінні папери передані в управління іншій особі, щодо цієї особи також вказуються відомості, зазначені у п. 1 ч. 1 цієї статті;

5) інші корпоративні права, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, із зазначенням найменування кожного суб'єкта господарювання, його організаційно-правової форми, коду Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України, частки у статутному (складеному) капіталі товариства, підприємства, організації у грошовому та відсотковому вираженні;

б) нематеріальні активи, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, у тому числі об'єкти інтелектуальної власності, що можуть бути оцінені в грошовому еквіваленті. До відомостей щодо нематеріальних активів включаються дані про вид та характеристики таких активів, вартість активів на

момент виникнення права власності, а також про дату виникнення права на них;

7) отримані (нараховані) доходи, у тому числі доходи у вигляді заробітної плати (грошового забезпечення), отримані як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом, гонорари, дивіденди, проценти, роялті, страхові виплати, благодійна допомога, пенсія, доходи від відчуження цінних паперів та корпоративних прав, подарунки та інші доходи.

Такі відомості включають дані про вид доходу, джерело доходу та його розмір. Відомості щодо подарунків та інших доходів, не визначених у першому абзаці цього пункту, зазначаються лише у разі, якщо розмір такого подарунку або доходу перевищує 50 % мінімальної заробітної плати, встановленої на день прийняття подарунка.

8) наявні грошові активи, у тому числі готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках, внески до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, кошти, позичені третім особам, а також активи у дорогоцінних (банківських) металах. Відомості щодо грошових активів включають дані про вид, розмір та валюту активу, а також найменування та код Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України установи, в якій відкриті відповідні рахунки або до якої зроблені відповідні внески. Не підлягають декларуванню кошти, розміщені на одному банківському рахунку, внесок до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, а також актив у дорогоцінних (банківських) металах, готівкові кошти, кошти, позичені третім особам, вартість яких не перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року;

9) фінансові зобов'язання, у тому числі отримані кредити, позики, зобов'язання за договорами лізингу, розмір сплачених коштів в рахунок основної суми позики (кредиту) та процентів за позикою (кредиту), зобов'язання за договорами страхування та недержавного пенсійного забезпечення, позичені іншим особам кошти. Відомості щодо фінансових зобов'язань включають дані про вид зобов'язання, його розмір, валюту

зобов'язання, інформацію про особу, стосовно якої виникли такі зобов'язання, відповідно до п. 1 ч. 1 цієї статті, та дату виникнення зобов'язання. Такі відомості зазначаються лише у разі, якщо розмір зобов'язання перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року. У разі якщо розмір зобов'язання не перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року, зазначається лише загальний розмір такого фінансового зобов'язання.

У разі якщо предметом правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання є нерухоме або рухоме майно, в декларації зазначається вид майна, його місцезнаходження, вартість та інформація про власника майна відповідно до п. 1 цієї статті. У разі якщо засобом забезпечення отриманого зобов'язання є порука, в декларації має бути вказана інформація про поручителя, зазначена у п. 1 ч. 1 цієї статті;

10) видатки та всі правочини, вчинені у звітному періоді, на підставі яких у суб'єкта декларування виникає або припиняється право власності, володіння чи користування, у тому числі спільної власності, на нерухоме або рухоме майно, нематеріальні та інші активи, а також виникають фінансові зобов'язання, які зазначені у пунктах 2-9 ч. 1 цієї статті.

Такі відомості зазначаються лише у разі, якщо розмір відповідного видатку перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року. Окрім цього, до таких відомостей включаються дані про вид правочину, його предмет та інформація щодо найменування контрагента;

11) посаду чи роботу, що виконується або виконувалася за сумісництвом: дані про займану посаду чи роботу (оплачувану чи ні), що виконується за договором (контрактом), найменування юридичної чи фізичної особи, в якій (яких) особа працює або працювала за сумісництвом, із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи із зазначенням її реєстраційного номера облікової картки платника податків;

12) входження суб'єкта декларування до керівних, ревізійних чи

наглядових органів громадських об'єднань, благодійних організацій, саморегулівних чи самоврядних професійних об'єднань, членство в таких об'єднаннях (організаціях) із зазначенням назви відповідних об'єднань (організацій) та їх коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

У той же час слід зауважити, що відповідно до положень Закону України «Про запобігання корупції» такі відомості щодо (а) отриманих (нарахованих) доходів, у тому числі доходів у вигляді заробітної плати (грошового забезпечення), отримані як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом, гонорари, дивіденди, проценти, роялті, страхові виплати, благодійна допомога, пенсія, доходи від відчуження цінних паперів та корпоративних прав, подарунки та інші доходи; (б) наявних грошових активів, у тому числі готівкових коштів, коштів, розміщених на банківських рахунках, внесків до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, кошти, позичені третім особам, а також активи у дорогоцінних (банківських) металах; (в) фінансових зобов'язань, у тому числі отримані кредити, позики, зобов'язання за договорами лізингу, розмір сплачених коштів в рахунок основної суми позики (кредиту) та процентів за позикою (кредиту), зобов'язання за договорами страхування та недержавного пенсійного забезпечення, позичені іншим особам кошти, надаються декларантом виключно щодо себе, та жодним чином такі відомості не стосується інших членів його сім'ї що в свою чергу на нашу думку є не доцільним.

Таким чином законодавець визначив необхідність декларування вищезазначеної інформації виключно самим лише декларантом, залишивши поза увагою можливість здійснення корупційних проявів через інших осіб, членів сім'ї декларанта.

Дана обставина, у свою чергу, може призвести до поширеності корупційних ризиків, повною мірою не висвітлить взагалі суть проведеного декларування – прозорості виконання державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

У зв'язку з чим уявляється необхідним внести зміни до пунктів 7–9 ч. 1 ст. 46 Закону України «Про запобігання корупції» шляхом закріплення в них обов'язку надання даної інформації «іншими членами сім'ї декларанта»

Після прийняття у жовтні 2014 р. нових антикорупційних законів та початку реалізації Антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2014 – 2017 рр. в Україні почала діяти нова система боротьби з корупцією. Характерною рисою нової антикорупційної політики є створення умов, які б унеможливлювали здійснення корупційних адміністративних правопорушень. Проте на нинішньому етапі новий Закон України «Про запобігання корупції» має низку суттєвих недоліків, деякі з яких були висвітлені в даній статті. Нехтування його вдосконаленням може призвести до провального закінчення та підірвати весь реформаційний процес у нашій державі.

Список літератури:

1. Андрушко П. П. Реформа українського антикорупційного законодавства у світлі міжнародно-правових зобов'язань України / П. П. Андрушко. – К. : Атіка, 2012. – 332 с.
2. Будатаров С. М. Понятие коррупции в российском законодательстве и юридической литературе / С. М. Будатаров // Вестник Томского государственного университета. – 2012. – № 359 (июнь). – С. 106–110.
3. Дорогова Ю. А. Декларирование доходов государственных служащих как инструмент противодействия коррупции / Ю. А. Дорогова, Е. Г. Лоткова // Успехи современного естествознания. – 2012. – № 4. – С. 210–211.
4. Погорецький М. Удосконалення механізму декларування доходів та видатків осіб, уповноважених на виконання функцій держави, та членів їх сімей як один із чинників зниження рівня корупції в Україні / М. Погорецький, О. Бусол // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2009. – № 2. – С. 85–92.
5. Про запобігання корупції [Електронний ресурс] : Закон України від 14.10.2014 р. : станом на 27.02.2015 р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
6. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014 – 2017 роки [Електронний ресурс] : Закон України від 14.10.2014 р. : станом на 27.02.2015 р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>.
7. Сараев Н. В. О некоторых вопросах применения законодательства России о противодействии коррупции / Н. В. // Административное и муниципальное право. – 2010. – № 6. – С. 76–79.

Клок О. В. Актуальные проблемы совершенствования антикоррупционного законодательства Украины.

Проанализировано антикоррупционное законодательство Украины. Исследован нормативно закреплённый механизм предотвращения и противодействия коррупционным правонарушениям и выявлены его недостатки. Определены наиболее эффективные попытки

усовершенствования антикоррупционного законодательства путем внесения соответствующих изменений в его содержание.

Ключевые слова: административные коррупционные правонарушения, предотвращение и противодействие административным коррупционным правонарушениям, антикоррупционное законодательство Украины.

Klok O. V. Actual problems of improving anti-corruption legislation of Ukraine.

In the article the questions devoted to the analysis of the anti-corruption legislation of Ukraine are examined. The research of statutory mechanism of prevention and combating corruption offences was fulfilled and its weak points were detected. The most effective attempts to improve the anti-corruption legislation by means of introduction of appropriate amendments to its content were determined.

Key words: administrative corruption offences, prevention and combating administrative corruption offences, anti-corruption legislation of Ukraine.



Розширена анотація

статті Клок Оксани Валеріївни на тему: «Актуальні проблеми удосконалення антикорупційного законодавства України»

Klok O. V., Postgraduate of administrative law and administrative activity department, Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkiv

An extended abstract of a paper on the subject of:

«Actual problems of improving anti-corruption legislation of Ukraine»

Problem setting. Nowadays Ukrainian society is faced with many undetected and hard overcomable problems, a specific place among which is held by the fact of extent of corruption offences.

In October 2014 with the purpose of negotiation of this problem an “anti-corruption raft of legislation” was adopted by the President of Ukraine. At the same time the legislator noticed, that the National anti-corruptive strategy for the years 2011-2015, approved by the Decree of the President No 1001, didn’t become an effective instrument of anti-corruption policy, and the previous attempts to adjust the mechanism of prevention and overcoming of this occurrence by means of law turned out to be ineffective and unsuccessful. But haste of such reforming caused formation of many uncertainties and inconsistencies at a later time. So, direct the new legislation of Ukraine that is directed to the prevention and fight against administrative corruption offences has at its bottom many disputable matters (points at issue), improvement of which is urgent for appropriate and effective reforming process initiation in our state.

Recent research and publications analysis. The works of L. A. Arkusha, L. V. Bilinska, V. T. Bilous, G. M. Borzenkov, O. U. Busol, S. A. Butkevich, A. I. Dolgova, D. G. Zabroda, P. A. Kabanov, A. G. Kalman, V. M. Kirichko, V. S. Komisarov, O. M. Kostenko, V. M. Kuts, M. I. Melnik, E. V. Nevmerzhitsky, S. S. Rogulsky, P. G. Ponomarov, E. D. Skulish, N. I. Havronyuk, N. M. Yarmysh

and other scientists are devoted to the research of the mechanism of prevention and overcoming of corruption offences.

Paper objective. The purpose of this paper is the research of the modern anti-corruption legislation of Ukraine, definition of some disadvantages of the statutory regulation of the mechanism of prevention and combating administrative corruption offences and its improvement by means of introduction of amendments to the appropriate statutory regulations.

Paper main body. The research of the content of the new anti-corruption statutory basis gives possibility to report the existence of the whole range of disadvantages. The final objective of every reform is in the strengthening and renovation of state principles, the adoption of new laws must not only assist the renewal of the mechanism of prevention and combating corruption offences, but also contribute to the removal of the disadvantages and neglects of the previous legislative attempts to settle this problem.

In the first part of the article 172⁶ of the Code of Ukraine of Administrative Offences under the disposition of administrative corruption offence the legislator determined the fact of the untimely submission of the Declaration about property, revenue, expenditures, and obligations of financial character. In the same time he disregarded the subjective part of such impact.

The problem of “getting presents” by public officers, which is a subject of statutory regulation of every anti-corruption reform, wasn’t also forgotten by legislator.

We pay special attention to the imperfection of the procedure of financial control, as an obligatory component of prevention of corruption offences. In this connection we emphasize the necessity of introduction of amendments to the terms 7, 8, 9 of the part 1 of the article 46 of the Act of Ukraine “About Prevention of Corruption”.

Conclusions of the research. In October 2014 after the adoption of new anti-corruption laws at the beginning of realisation of Anti-corruption policy in Ukraine (Anticorruption strategy) for years 2014-2017 a new system of combating corruption

took action in Ukraine. The characteristic feature of the new anti-corruption policy is creating of conditions, which would make the implementation of corruption administrative offences totally impossible. But on the present stage, the new Act of Ukraine “About Prevention of Corruption” has an appreciable set of disadvantages; some of them were lightened by us in this work. So, the disregard of its improvement can lead to failure and disrupt the whole reformative process in our state as a consequence.

Основна анотація до статті

Abstract: In the article the questions devoted to the analysis of the anti-corruption legislation of Ukraine are examined. The research of statutory mechanism of prevention and combating corruption offences was fulfilled and its weak points were detected. The most effective attempts to improve the anti-corruption legislation by means of introduction of appropriate amendments to its content were determined.

Keywords: corruption administrative offences, prevention and combating corruption administrative offences, anti-corruption legislation of Ukraine.

Переклад здійснено: Клок Оксана Валеріївна, аспірант кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності НЮУ імені Ярослава Мудрого